

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2018-2021 d. 21-01-2020

Mødedato Tirsdag d. 21. januar 2020 kl. 08:00

Mødested Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Indholdsfortegnelse

Skolestruktur i Vollsmose.....	3
Drøftelse af frokostordning.....	8
Budgetopfølgning - Familie- og Velfærdsafdelingen.....	13
Tilskud fra Hovedpuljen for frivilligt socialt arbejde 2020.....	18
Meningsfulde fællesskaber via intensive forløb.....	20
Aktuelle sager.....	23

Punkt 1: Skolestruktur i Vollsmose

17.00.00-A00-14-19

Resume

Denne sag adresserer skolestrukturen i Vollsmose som følge af de politiske drøftelser af Den sidste Vollsmoseplan, der i september 2018 blev lanceret af Odense Byråd.

For at imødekomme byrådets ambitioner er Børn- og Ungeudvalget hen over 2019 blevet præsenteret for forskellige initiativer, der skal være medvirkende til at opfylde målsætningerne, som de er beskrevet i Den sidste Vollsmoseplan.

Initiativerne beskriver dels faglige og pædagogiske indsatser, lige som de også indeholder nogle strukturelle greb, som man kan bringe i anvendelse for at indfri ambitionerne i den sidste Vollsmoseplan. I forlængelse heraf besluttede Børn- og Ungeudvalget den 29/10 2019 at sende forslaget om en sammenlægning af Abildgårdskolen og H.C. Andersen Skolen fra skoleåret 2021/22 i høring.

I denne sag skal Børn- og Ungeudvalget træffe beslutning om sammenlægning af 0. klasserne på H.C. Andersen Skolen og Abildgårdskolen ved opstart af Forårs SFO i marts 2020.

Derudover skal udvalget drøfte høringssvarene samt den fulde sammenlægning af de to skoler med henblik på senere politisk stillingtagen.

Effekt

Beslutningen om at sammenlægge 0. klasserne på Abildgårdskolen og H.C. Andersen Skolen har ikke i sig selv nævneværdige konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender, at de kommende 0. klasser på H.C. Andersen Skolen starter på Abildgårdskolen ved opstart af Forårs SFO i marts 2020, således at skoledistriktet for de kommende 0. klasser udgøres af Abildgårdskolens og H.C. Andersen Skolens nuværende distrikter.

Beslutning

Rådmand Susanne Crawley Larsen (B) og udvalgsmedlemmerne Hjalte Daniel Hansen (A), Tim Vermund (A), Christoffer Lilleholt (V) og Marlene Ambo-Rasmussen (V) stemmer for indstillingen.

Udvalgsmedlem Abdirashid Abdi (Å) stemmer imod indstillingen.

Børn- og Ungeudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Pernille Bendixen deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Baggrund

I september 2018 lancerede Odense Byråd Den sidste Vollsmoseplan. En plan, der på sigt skal være med til at forandre Vollsmose fra en hård ghetto til en bydel som alle andre i Odense. Som en del af Den sidste Vollsmoseplan har byrådet valgt at sætte fokus på et opgør med parallelsamfund og mønsterbrud, der blandt andet skal sikre en bydel med mindre kriminalitet, en faglig attraktiv folkeskole, et aktivt fritids- og kulturliv og øget sundhed. Planen indeholder ambitiøse mål for skoleområdet, og Byrådet har i december 2019 besluttet en samlet plan for børn og unge i Vollsmose, der giver flere faglige bud på, hvordan målsætningerne, som de er beskrevet i Den sidste Vollsmoseplan, kan opfyldes.

I forlængelse af de politiske drøftelser af Den sidste Vollsmoseplan er der blevet fremsat et forslag om at sammenlægge Abildgårdskolen og H.C. Andersen Skolen, så eleverne samles på Abildgårdskolen. Dette skal ses i sammenhæng med, at prognosetallene for de to Vollsmoseskoler viser faldende elev- og klassetal i årene der kommer. Dertil kommer at der i forbindelse med bydelens transformation skal fraflytte i omegnen af 1.000 familier fra området.

Samlingen af elever på én skole i Vollsmose bidrager ikke i sig selv til at indfri ambitionerne fra Den sidste Vollsmoseplan, men skal ses i sammenhæng med initiativer som eksempelvis socialpædagogisk leder, flere pædagoger, fagligt løft i dansk og matematik (dobbeltlærerordning) samt sprog i alle fag. Initiativerne er beskrevet i det idékatalog, som Børn- og Ungeudvalget er blevet præsenteret for. Skolesammenlægningen set i sammenhæng med de nævnte initiativer skal være med til at sikre en faglig, pædagogisk og økonomisk bæredygtig skole i den kommende transformationsfase i bydelen. Ambitionen skal være, at skolen og livet omkring skolen, over tid bidrager til at understøtte en transformation hvor bydelen skal blive som alle andre bydele.

Udviklingen i elev- og klassetal

Prognosetallene for de to Vollsmoseskoler viser faldende elev- og klassetal i årene, der kommer. Frem til skoleåret 2024/25 forventes elevtallet på Abildgårdskolen at falde med 40% svarende til en elevnedgang på 165 elever. Tilsvarende forventes elevtallet på H.C. Andersen Skolen at falde med 30% svarende til en elevnedgang på 91 elever.

Det samlede elevtal på de to skoler forventes at falde med 36% hvilket svarer til en elevnedgang på 256 elever frem mod skoleåret 2024/25.

Dertil kommer, at der i forbindelse med bydelens transformation skal fraflytte 1.000 familier fra området, hvilket vil have yderligere konsekvenser for elevtallene.

På baggrund af elevtallene fra indeværende skoleår, som efterfølgende er fremskrevet til skoleåret 2021/22, vil der efter sammenlægningen af Abildgårdskolen og H.C. Andersen Skolen blive dannet ca. 36 klasser. Elevtallene for de kommende 0. klasser er baseret på 'indskrivningslisten' for de to respektive skolers distrikter fratrukket antallet af elever, der historisk set vælger andre skoler uden for bydelen.

Elevtallene skal tages med det forbehold, at de kan ændre sig frem mod august 2021.

Kapacitet på Abildgårdskolen

På baggrund af dialog med skoleledelsen på Abildgårdskolen vil det være muligt at samle alle eleverne på Abildgårdskolen. Dog gør ledelsen opmærksom på, at det vil kræve en modernisering, hvis skolen skal kunne rumme ca. 750 elever på en tidssvarende skole med inspirerende læringsmiljøer. Moderniseringen forventes ikke at kunne stå færdig til skoleåret 2020/2021. Abildgårdskolen kan dog med nogle mindre lokalemæssige tilpasninger rumme de kommende 0. klasser fra H.C. Andersen Skolen.

Børn- og Ungeforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen har igangsat en analyse, der skal afdække anlægsbehovene ift. Abildgårdskolens fysiske rammer.

Anlægsbehovet vil indgå i en kommende sag om sammenlægning af de to skoler.

Fremtidig skolestruktur i Vollsmose

På baggrund af ovenstående og de indkommende høringssvar foreslår Børn- og Ungeforvaltningen, at udvalget drøfter, hvorvidt Abildgårdskolen og H.C Andersen Skolen fra skoleåret 2021/22 skal sammenlægges til én skole med ét skoledistrikt på Abildgårdskolens matrikel. Det foreslås, at sammenlægningen først iværksættes fra august 2021, da det giver mulighed for at foretage en grundigere og mere kvalificeret sammenlægningsproces med inddragelse af elever, medarbejdere, forældre, ledelse og lokalsamfundet. Derudover vil ikrafttrædelse i august 2021 også give mulighed for eventuelle tilpasninger af de fysiske rammer.

Som et første skridt i processen med at sammenlægge de to skoler foreslås det, at de kommende 0. klasser på H.C. Andersen Skolen starter på Abildgårdskolen ved opstart af Forårs SFO i marts 2020.

Skoleindskrivningen til skoleåret 2020/21 har fundet sted i november 2019, og Børn- og Ungeforvaltningen har i den forbindelse gjort de pågældende forældre opmærksomme på, at der eventuelt vil blive truffet politisk beslutning om en ny skolestruktur i Vollsmose i starten af 2020, og at det vil betyde, at deres børn skal starte på Abildgårdskolen ved opstart af Forårs SFO i marts 2020.

Børn- og Ungeudvalgets drøftelser og beslutninger i 2019

Børn- og Ungeudvalget er hen over 2019 blevet præsenteret for forskellige initiativer, der skal være medvirkende til at opfylde målsætningerne, som de er beskrevet i Den sidste Vollsmoseplan. Nedenfor opsummeres de væsentligste drøftelser og beslutninger i Børn- og Ungeudvalget, som vedrører skolestrukturen i Vollsmose.

- 05/03 2019: Børn- og Ungeudvalget har temadrøftelse ift. skoleområdet.
- 20/08 2019: Børn- og Ungeudvalget drøfter mulige løsninger for skolestruktur i Vollsmose.
- 24/09 2019: Børn- og Ungeudvalget får opfølgning på udvalgets spørgsmål fra udvalgsmødet den 20. august 2019.
- 08/10 2019: Børn- og Ungeudvalget drøfter sammenlægning af Abildgårdskolen og H.C. Andersen Skolen.
- 29/10 2019: Børn- og Ungeudvalget beslutter dels at sende forslaget om sammenlægning af Abildgårdskolen og H.C. Andersen Skolen fra skoleåret 2021/22 i høring. Børn- og Ungeudvalget beslutter desuden at forslaget om at de kommende 0. klasser på H.C. Andersen Skolen starter op på Abildgårdskolen i august 2020 sendes i høring.
- 26/11 2019: Børn- og Ungeudvalget drøfter en mulig fastfrysning af budgettet i en 3-årig periode efter sammenlægning af vollsmoseskolerne.
- 10/12 2019: Børn- og Ungeudvalget beslutter at fastfryse budgettet i en 3-årig periode efter sammenlægning af vollsmoseskolerne (se nærmere under 'økonomi').

Forslaget om sammenlægningen af Abildgårdskolen og H.C. Andersen Skolen fra skoleåret 2021/22 samt forslaget om, at de kommende 0. klasser på H.C. Andersen Skolen starter op på Abildgårdskolen med opstart af Forårs SFO i marts 2020 har været i høring i skolebestyrelserne og MED-udvalgene på de to Vollsmoseskoler. Der er indkommet i alt fire høringssvar samt to ekstra bilag fra H.C. Andersen Skolen. Det hele er vedlagt sagen som bilag. Nedenfor oplistes nogle opmærksomheder fra høringssvarene.

- Abildgårdskolens skolebestyrelse
 - Skolebestyrelsen ser sammenlægningen af de to skoler som en nødvendig og rigtig beslutning, såfremt økonomien følger beslutningen
 - Skolebestyrelsen frygter, at sammenlægningen af de to skoler vil skabe uro blandt skolens elever, forældre og personale, og gør opmærksom på at den nye sammenlagte skole skal have de bedste betingelser for at skabe ro og stabilitet i børnenes skolegang
- Abildgårdskolens MED-udvalg
 - MED-udvalget ser sammenlægningen af de to skoler som rettidig omhu på baggrund af faldende elevtal og genhusningsstrategien
 - MED-udvalget understreger, at det kræver væsentlig ressourcetilførsel ud i årene, hvis sammenlægningen af de to skoler skal lykkes, og man samtidig skal indfri Byrådets høje forventninger og ambitioner
- H.C. Andersen Skolens skolebestyrelse
 - Skolebestyrelsen bakker ikke op om sammenlægningen af de to skoler, og giver udtryk for, at de fortsat ønsker, at deres børns skolegang skal være på H.C. Andersen Skolen
 - Skolebestyrelsen er bekymret for, at flere elever kommer til at opleve flere skoleskift, hvilket ikke er til gavn for elevernes læring og trivsel
 - Skolebestyrelsen er bekymret for, hvad der skal ske med elevernes 'kendte voksne'
 - Skolebestyrelsen oplever ikke, at de har været inddraget i forslaget om at sammenlægge de to skoler
- H.C. Andersen Skolens MED-udvalg
 - MED-udvalget bakker ikke op om sammenlægningen af de to skoler, og giver udtryk for, at de er uforstående over for at tilføje flere forandringer oven i de allerede planlagte forandringer i Vollsrose, der kan få negative konsekvenser for en i forvejen udsat gruppe af børn og unge
 - MED-udvalget er bekymret for, at flere elever kommer til at opleve flere skoleskift
 - MED-udvalget oplever ikke, at forældrene har haft indflydelse på forslaget om at sammenlægge de to skoler, og har i forlængelse heraf fremsendt en konceptbeskrivelse for en 'ny' profilskole på H.C. Andersen Skolen, ligesom skolens værdi- og arbejdsgrundlag også er vedlagt (der henvises til de vedhæftede bilag).

Økonomi

Børn- og Ungeudvalget besluttede den 10/12 2019 at fastfryse budgettildelingen til den nye skole i Vollsrose på baggrund af elevtallene i skoleåret 2020/21. Fastfrysningen gælder i en 3-årig periode for skoleårene 2021/22, 2022/23 og 2023/24 og er betinget af, at byrådet beslutter at sammenlægge de to skoler i Vollsrose.

Fastfrysningen af budgettildelingen til den nye skole betyder, at det samlede skolebudget fortsat vil være i størrelsesordenen 60 mio. kr. Det skal bemærkes, at beløbet er baseret på indeværende skoleår, og vil kunne ændres på baggrund af klassedannelsen i 2020/21.

Den skitserede fastfrysning af budgetbeløbene vil kunne understøtte flere af de initiativer, som der er blevet beskrevet i den samlede plan for børn og unge i Vollsrose.

Der gøres opmærksom på at Børn- og Ungeforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen er i gang med en analyse, der skal afdække anlægsbehovene ift. Abildgårdskolens fysiske rammer.

Bilag

Høringssvar fra MED-udvalget på Abildgårdskolen

Høringssvar fra skolebestyrelsen på Abildgårdskolen

Høringssvar fra skolebestyrelsen på H.C. Andersen Skolen

Høringssvar fra MED-udvalget på H.C. Andersen Skolen

Værdi- og arbejdsgrundlag på H.C. Andersen Skolen 2019-20

Konceptbeskrivelse for H.C. Andersen Skolen anno 2021

Punkt 2: Drøftelse af frokostordning

28.00.00-A00-29-19

Resume

Der afholdes valg til frokostordninger hvert andet år i Odense Kommunes børnehuse. Næste valg skal ske i 2020.

Børn- og Ungeforvaltningen ønsker en politisk drøftelse af det fremadrettede niveau for frokostordningerne i de kommunale børnehuse, så det kommende informations-/valgmateriale til forældre stemmer overens med det politisk besluttede niveau for frokostordninger.

Børn- og Ungeforvaltningen har evalueret kommunens eksisterende frokostordninger. Evalueringen viser, at der er en række forhold, der har indflydelse på, hvilke frokostordninger der fremadrettet skal etableres.

Frokostordningerne har eksisteret siden 2010, og niveauet for frokostordningerne har i den periode udviklet sig. Flere børnehuse har eget køkkenpersonale, der tilbereder maden i børnehuset, og det stiller krav til børnehusenes køkkener.

Der er store forskelle i køkkenernes indretning, og samtidig er ikke alle regler og krav til køkkenindretningen fuldstændigt entydige. Det betyder, at det er vanskeligt på forhånd tydeligt at formidle, hvilken frokostordning forældrene kan forvente, der kan tilberedes i deres lokale køkken. Derfor er det væsentlig at få en tydelig politisk tilkendegivelse omkring, hvilket niveau forældrene som minimum kan forvente.

Indstilling

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter sagen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Pernille Bendixen deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Siden 2010 er der hvert andet år afholdt valg til den kommunale frokostordning i alle kommunens børnehuse. Næste valg finder sted i 2020.

I forbindelse med forberedelsen af valgmaterialet til det kommende valg er det vigtigt, at der kommer et tydeligt politisk signal om, hvilket niveau for frokostordning vi skal tilbyde i Odense Kommune.

Indførelse af frokostordningen

Folketinget vedtog den 4/6 2010 loven om ”Fleksibel frokostordning i daginstitutioner”.

Forud for første valg om frokostordning i børnehuse, besluttede Børn- og Ungeudvalget i 2010 at niveauet for ordningerne skulle tage udgangspunkt i princippet om ”delvis tilvirkning”.

”Delvis tilvirkning” blev dengang bl.a. beskrevet med, at:

- Der tilberedes overvejende kold frokost, som smurte rugbrød, grovsandwich, pastasalat m. frikadeller, grød, lune småretter, smør-selv-fade. Tilberedningen kræver hygiejnekursus.
- Ved delvis tilvirkning i børnehuse vil maden være frisklavet.
- Måltidet lever op til anbefalingerne, er varieret, spændende og indbydende for børn. Måltidet vil ved tilvirkning i børnehuset blive børnehusets ansvar.

En af årsagerne til at vælge princippet om ”delvis tilvirkning” var de ’lempelige krav til køkkener’, så det ville være relativt nemt og dermed billigt at leve op til regler for hygiejne, sikkerhed og sundhed.

Køkkenerne gennemgik i perioden 2009-2010 en renovering for at de kunne leve op til de krav, der stilles til denne model.

Delvis tilvirkning

Børn- og Ungeforvaltningen har i 2019 været i dialog med By- og Kulturforvaltningen om fortolkningen af begrebet ”delvis tilvirkning”, da det er By- og Kulturforvaltningen, der forestår køkkenrenoveringer. Fødevarestyrelsen anvender ikke længere begrebet ”delvis tilvirkning”, som var udgangspunktet for den oprindelige politiske beslutning.

Forvaltningerne er enige om at fortolke ”delvis tilvirkning” således, at frokostordningen overvejende skal bestå af en sund, kold frokost, og at de lune retter består af eksempelvis færdigkøbte frikadeller og færdigbagt leverpostej, som luges i børnehuset. Maden skal således ikke tilberedes fra bunden. Nedenfor gives et eksempel på en typisk menuplan.

- Mandag: Grovpita m. tun og hytteost, groft grønt og dressing
- Tirsdag: Rugbrød med kød- og fiskepålæg samt grøntsager
- Onsdag: Lun leverpostej m. rødbede, torskerogn m. agurke- og gulerodsstænger
- Torsdag: Pizzasnegle med revet gulerod og æblesalat
- Fredag: Smør-selv, rugbrød med pålægsfade

Opmærksomheder og udfordringer omkring frokostordningerne

Tilslutningen til frokostordningen var oprindeligt begrænset, men for hver afstemning er antallet af børnehuse med frokostordning steget.

Ved seneste valg i 2018 nåede antallet af selvejende og kommunale børnehuse med frokostordninger op på i alt 47 ud af 126 mulige.

En status i forhold til de frokostordninger, der eksisterer i de nuværende 47 børnehuse viser, at der er forhold, der i forskellig grad har indflydelse på udgiftsniveauet til indretning og nyrenovering af køkkener i børnehuse:

- Der er sket en professionalisering af de medarbejdere, der er ansat til at varetage frokostordningen. Der er således flere ansatte i dag, der enten er køkkenassistenter eller kokkeuddannede.
- Den højere køkkenfaglighed har ændret indholdet af flere af frokostordningerne til at bestå af elementer og arbejds gange, der ligger ud over ”delvis tilvirkning”.
- Frokostordningernes gradvise udvikling har ført til, at forældrenes og omverdenens forventninger til frokostordningernes indhold har ændret sig og generelt adskiller sig fra princippet om ”delvis tilvirkning”.
- Der er stor forskel på indretning og kvalitet af de forskellige børnehuses køkkener, depoter, opbevaringsfaciliteter m.m. Mange børnehuse modtager mad fra en privat leverandør to gange om ugen, hvilket stiller krav til en hvis mængde depotplads, som kan være svær at finde i husene - især da depotet skal være på samme etage som køkkenet.
- Jo mere kompleks mad der tilberedes, desto strengere krav er der til køkkenets indretning, kapacitet, køkkenmaskiner, hårde hvidevarer m.m.
- Håndhævelsen af hygiejne- og arbejdsmiljølovgivningen er blevet intensiveret over årene, og antallet af tilsyn er steget gennem perioden – bl.a. fordi Odense Kommune ikke længere er arbejdsmiljøcertificeret. Fx steg antallet af besøg fra Arbejdstilsynet fra 11 i 2018 til 54 i 2019.
- Nogle regler og krav til hygiejne og arbejdsmiljø er tydeligt formulerede, mens andre beror på en konkret vurdering på stedet. Det gør det vanskeligt at sikre sig på forhånd, at et køkken efter renovering kan klare et tilsyn uden påbud.
- Der har været en stigning i antallet af påbud de seneste år. Fx steg antallet af påbud fra Arbejdstilsynet, der relaterer sig til frokostordningerne fra 0 i 2018 til 8 i 2019.
- Løbende køkkenrenovering på baggrund af påbud eller forsøg på forebyggelse deraf har udviklet sig til en væsentlig udgiftspost. Fx blev der brugt 3,9 mio. kr. på at gen-renovere køkkener i 12 af de 13 nye børnehuse, der tilvalgte frokostordning ved valget i 2018.

Opsummerende kan det konstateres, at frokostordningernes niveau siden 2010 langsomt har ændret sig i forhold til det oprindeligt politisk fastlagte indhold. Det skyldes dels, at køkkenpersonalet er blevet dygtigere og mere uddannet, at forældrenes forventninger har ændret sig samt at nogle huse har haft køkkener, der tillader produktion af mad fra bunden, dvs. håndtering af færsk kød m.m. Denne gradvise udvikling af frokostordningens indhold har været stort set problemfri de første mange år.

Det øgede tilsyn og den skærpede håndhævelse af regler og retningslinjer på hygiejne- og arbejdsmiljøområdet har de seneste år ført til en stigning i påbud, som har resulteret i et behov for at anvende yderligere midler på køkkenrenovering. Det har desuden været nødvendigt at bruge midler på at gen-renovere køkkener i børnehuse, der er nye på frokostordningen. Påbuddene og de forebyggende renoveringer har indeholdt krav om fx etablering af procesudsugning, industriopvaskemaskiner, ekstra håndvaske, industriovne, ekstra depotplads, toiletforhold m.v. Da der ikke er afsat midler til køkkenrenovering, har det været nødvendigt håndtere udgifterne inden for den samlede dagtilbudsramme.

Da ikke alle regler og krav på området er fuldstændigt entydige og kvaliteten af børnehusenes køkkener desuden varierer meget, er det vanskeligt at formidle over for forældrene, hvilke typer frokostordninger de reelt kan forvente i deres specifikke børnehus. Det har betydet, at nogle forældre har ønsket og forventet en frokostordning, der adskilte sig fra det politisk vedtagne princip om ”delvis tilvirkning”.

Fremadrettet overblik

Da antallet af tilsyn og påbud er stigende og udgifterne forbundet hermed ligeså, har Børn- og Ungeforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen i fællesskab undersøgt, hvad der ligger til grund for udviklingen. Som det fremgår ovenfor, er det en væsentlig del af forklaringen, at frokostordningerne over tid har ændret sig, så flere af dem nu producerer mad, der adskiller sig fra princippet om ”delvis tilvirkning”.

En grov opgørelse over de typer af frokostordninger, der tilbydes i dag, viser, at en del børnehuse laver mad fra bunden, mens en anden stor del modtager deres mad fra leverandøren Fru Hansens Kælder.

Fru Hansens Kælder leverer mad to gange om ugen. Indholdet er både rugbrød med tilhørende pålæg samt ingredienser til lune retter. Dele af maden leveres færdigt og skal blot varmes i ovnen. Konceptet er udviklet til køkkener, der ikke er godkendt til fuld egenproduktion. Levering af mad fra Fru Hansens Kælder stiller dog større krav til køkkenerne end ”delvis tilvirkning” gør, herunder krav til depotplads, som det kan være vanskeligt at tilvejebringe i børnehuse.

Resten af husene producerer enten mad ud fra princippet om ”delvis tilvirkning” eller en kombination af de beskrevne modeller.

Børn- og Ungeforvaltningen har været i dialog med Byens Køkken for at afklare, om denne enhed på daglig basis kan levere mad til byens børnehuse, så kravene til køkkenerne er mindre omstændelige. Omkostningerne ved denne model, der indbefatter indkøb af råvarer, løn og udbringning, overstiger imidlertid de ressourcer, som den 100% forældrefinansierede ordning har til rådighed. Den er således mere omkostningstung i drift end både egenproduktion i børnehuse samt Fru Hansens kælder.

Alle børnehuses køkkener blev i 2009-2010 renoveret til at kunne håndtere ”delvis tilvirkning”. Som det fremgår ovenfor, er denne ti år gamle renovering dog ofte ikke tilstrækkelig længere. By- og Kulturforvaltningen oplyser at det meget vanskeligt lader sig gøre at estimere, hvad det vil koste i gennemsnit at gen-renovere børnehuses køkkener, så de lever op til de hygiejne- og arbejdsmiljøkrav, der stilles, når der produceres mad ud fra princippet om ”delvis tilvirkning”. Dette skyldes bl.a. at der er stor forskel på køkkenernes indretning, og at opgaven derfor vil kræve en screening af køkkenerne. I nogle køkkener vil det fx være nødvendigt at udskifte de nuværende almindelige husholdnings-hårde hvidevarer med industriprodukter, der typisk koster 40-70.000 kr. stykket, men behovets omfang er ukendt. Hvis man kigger på køkkenerne i de 13 børnehuse, der tilvalgte frokostordning ved seneste valg, var der ét hus, hvor det ikke var nødvendigt at foretage renovation af køkkenet. Den billigste gen-renovation kostede ca. 20.000 kr., og er samtidig det bedste af de 13 køkkener, mens den dyreste renovation kostede ca. 700.000 kr., og faktisk er det ringeste af køkkenerne. De øvrige renovationer har kostet mellem 100.000 kr. og 600.000 kr.

Det er By- og Kulturforvaltningens vurdering, at langt de fleste køkkener kan renoveres til at håndtere ”delvis tilvirkning”. Der er dog enkelte køkkener, som er så små og uhensigtsmæssigt indrettet, at de selv ikke ved en renovering kan håndtere ”delvist tilvirket” mad. De børnehuse, der i dag har for uegnede køkkener til selv at kunne håndtere deres forældrevalgte frokostordninger, får leveret deres mad fra omkringliggende børnehuse, hvor køkkenforholdene er bedre. Det er dog ikke i alle tilfælde, at dette kan være en mulighed.

Afklaring af niveau for frokostordninger

Børn- og ungeudvalget bedes drøfte og give signal om, hvorvidt kommunens frokostordninger fortsat skal etableres ud fra princippet om ”delvis tilvirkning”. I givet fald vil forældrene blive informeret om dette i det kommende informations- og valgmateriale.

For at skabe et bedre overblik over børnehusenes aktuelle standard og hvilke muligheder køkkenerne giver for produktion af mad, kan Børn- og Ungeforvaltningen i samarbejde med By- og Kulturforvaltningen indhente et tilbud på en screening af køkkenerne i kommunens børnehuse.

Der er ikke afsat midler til at gennemføre en sådan screening, ligesom der heller ikke er afsat driftsmidler til løbende at opgradere og vedligeholde køkkenerne. By- og Kulturforvaltningen oplyser, at forvaltningen ikke har ressourcer til selv at forestå screeningen.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune herunder for kommunens kassebeholdning og samlede serviceramme.

Punkt 3: Budgetopfølgning - Familie- og Velfærdsafdelingen

00.30.14-S00-13-19

Resume

På udvalgsrådet den 24. september 2019 bestilte Børn- og Ungeudvalget månedlige budgetopfølgninger for Familie- og Velfærdsafdelingens område. Udvalget præsenteres i denne sag for en budgetopfølgning på området og supplerende ledelsesinformation i form af aktivitetstal for anbringelser og forebyggende foranstaltninger.

Det forventede resultat i budgetopfølgningerne justeres løbende og afspejler den forventede aktivitet på området. I denne opfølgning forventer afdelingen et merforbrug på samlet set 17,1 mio. kr.

Særlig opmærksomhedspunkter

Siden udvalgsrådet den 26. november 2019 er det forventede resultat forbedret med 0,3 mio. kr.

1. Budgetopfølgning

I 2019 forventer Familie- og Velfærdsafdelingen et merforbrug på tværs af alle styringsområder på samlet set 17,1 mio. kr.

Fordelingen af merforbruget på de enkelte enheder i afdelingen fremgår af tabel 1.

Tabel 1 – Budgetopfølgning – Forventet resultat

(1.000 kr.)	Budget	Forventet forbrug	Afvigelse
Ledelsessekretariatet	2.137	2.138	- 0
Fælles udgifter	1.166	1.166	-
Specialpædagogisk Rådgivning	50.203	50.535	- 332
Børneterapien	10.662	10.322	340
Børne- og Ungerådgivningen	478.135	501.001	- 22.866
Indsatser Børn og Unge	5.076	1.410	3.666
SSP	13.637	11.534	2.102
I alt	561.016	578.106	- 17.090

Bemærkning: Det forventede forbrug på forebyggende foranstaltninger og anbringelser tager udgangspunkt i forventningerne til sagernes forløb og udvikling. Det endelige resultat kan derfor afvige fra det forventede.

Siden sidste orientering på udvalgsrådet den 10. december er der sket en fordeling af de 50 mio. kr., der blev udmøntet til Familie- og Velfærdsafdelingen.

Herudover er der sket en række justeringer af det forventede forbrug siden sidste opfølgning. Samlet set er forventningen til forbruget reduceret med 0,3 mio. kr.

Manglende overdragelse af sager til Beskæftigelses- og Socialforvaltningen

Der er fortsat dialog mellem Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen omkring uafklarede sager med unge med lav IQ. Siden begyndelsen af 2018 har Ungerådgivningen (UR) ændret praksis. Der afvises nu sager fra Børne- og Ungerådgivningen (BUR) grundet IQ på under 70 hos den unge. Ved fastsættelsen af budgetoverdragelsen fra BUR-S til UR, blev IQ parameteren ikke anvendt. Derimod blev tidspunktet for den unges afslutning af grundskolen anvendt i beregningen, som anvist i byrådets beslutning af den 12. juni 2013. Ungerådgivningen afviser ligeledes sager med efterværn.

Kan sagerne overdrages i 2019, vil det medføre en udgiftsreduktion i Børne- og Ungerådgivningen på ca. 8,2 mio. kr.

Hvis der sker en efterregulering for 2018, vil det betyde en yderligere udgiftsreduktion i Børne- og Ungerådgivningen på ca. 5,7 mio. kr. Ungerådgivningens afvisning af sager fordeler sig på de i tabel 2 viste årsager.

Tabel 2 – Årsager til afvisninger

(1.000 kr.)	2018	2019
Øvrig	89	273
Afvist pga efterværn	-	1.889
Afvist pga. IQ	5.585	6.009
Udestående overdragelser i	5.674	8.171

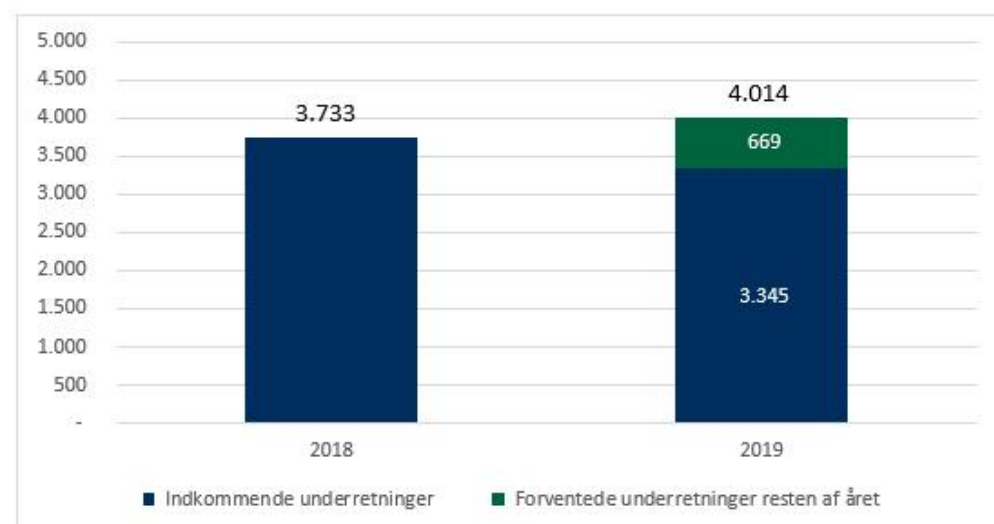
2. Aktivitetsopfølgning

I dette afsnit ses der på aktiviteten i Børne- og Ungerådgivningen målt på underretninger, børnefaglige undersøgelser, anbringelser og forebyggende foranstaltninger.

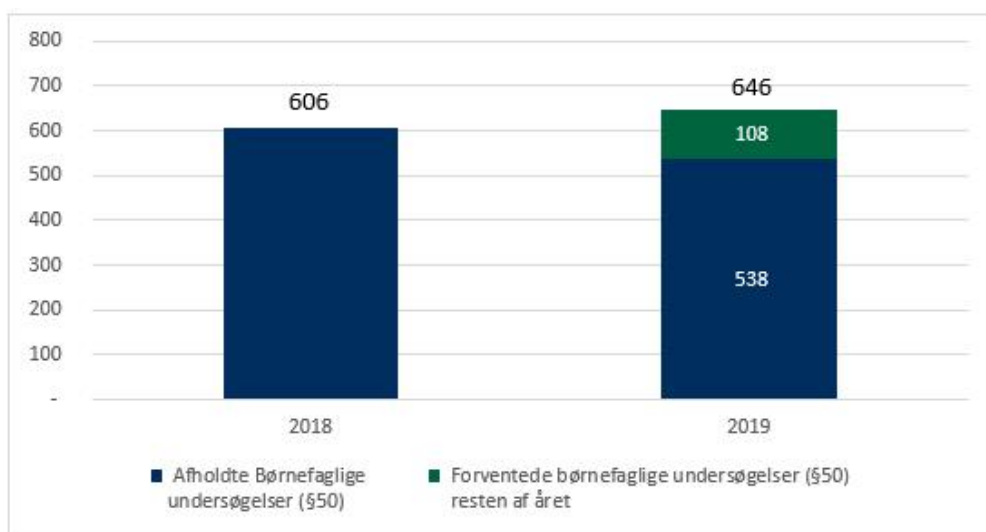
Underretninger og Børnefaglige undersøgelser

I figur 1 ses antallet af indkomne underretninger for 2018 og 2019. I 2019 forventes antallet af underretninger at overstige antallet i 2018 med 7 %.

Figur 1 – Antal underretninger

Figur 2 – Børnefaglige undersøgelser

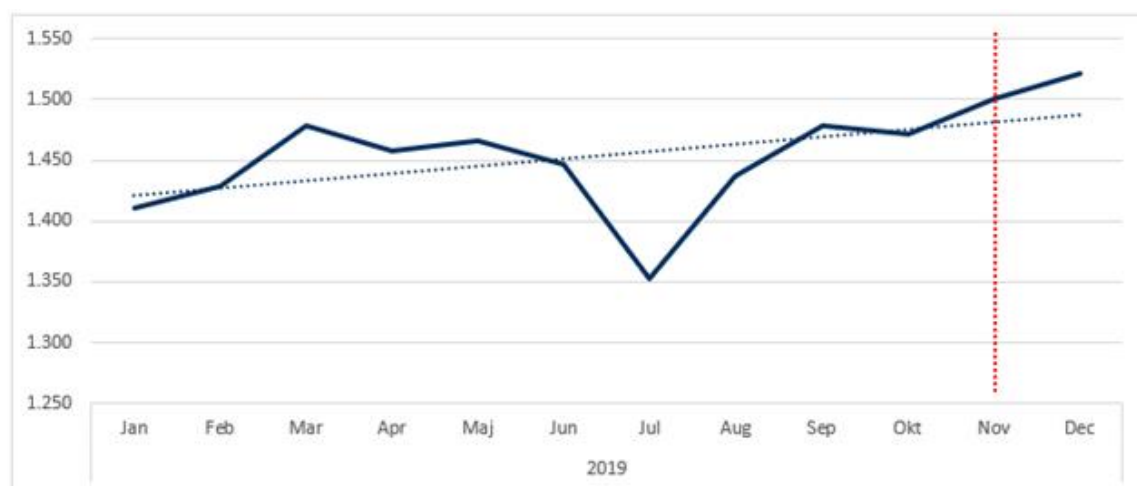

I figur 2 ses antallet af afholdte børnefaglige undersøgelser for 2018 og 2019. I 2019 forventes antallet af undersøgelser at overstige antallet i 2018 med 6 %.

Forebyggende foranstaltninger

I figur 3 ses antallet af børn i forebyggende foranstaltninger. I juli måned ses et fald, hvorefter niveauet er steget, og det er nu højere end i begyndelsen af 2019. Dykket i juli er sæsonbetonet og viste sig ligeledes i 2018.

Figur 3 – Antal børn i Forebyggende Foranstaltninger 2019

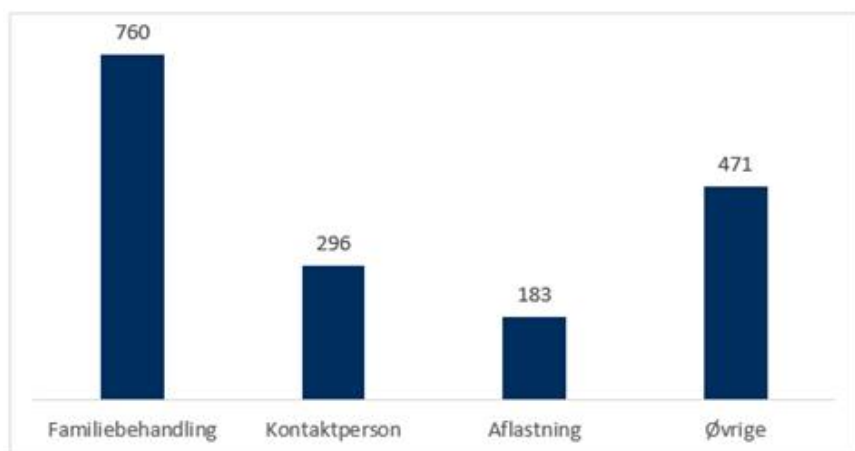

Note: Data for 2018 er ikke inkluderet, da der på grund af reorganisering ikke er sammenlignelige data i forhold til antal børn tilbage i tid.

Nedenfor vises fordelingen af antal børn i forebyggende foranstaltninger på de tre mest anvendte foranstaltninger samt kategorien øvrige foranstaltninger, som f.eks. dækker over støttepersoner til forældre, økonomisk støtte til efterskoleophold mm. Familiebehandling er indsatser rettet mod selve familien for at støtte denne, så familien selv kan tage vare på barnet. Aflastningsfamilier er en foranstaltning til børn og unge, der har behov for støtte og omsorg, som

supplement til den hverdag, de har. Kontaktperson er en person, som barnet har fast kontakt til, og som kan hjælpe i hverdagen med f.eks. at komme til fritidsaktiviteter. Samtidig fungerer en kontaktperson som en rollemodel for barnet.

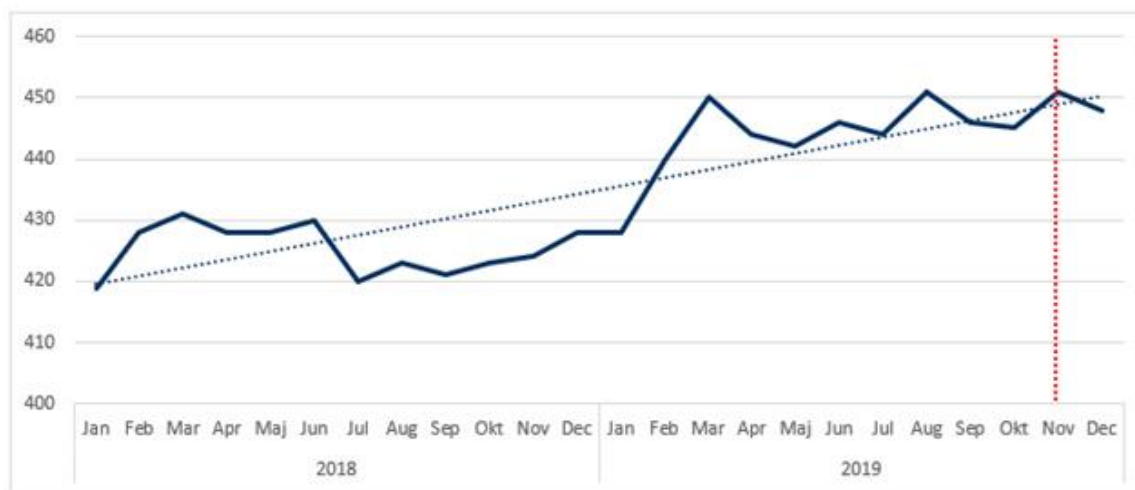
Figur 4 – Antal børn i Forebyggende Foranstaltninger fordelt på typer

Anbringelser

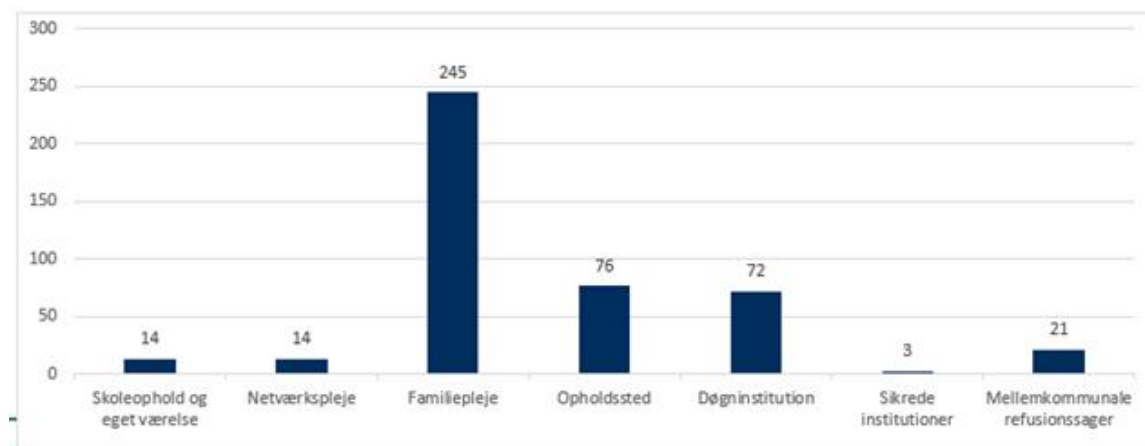
Antallet af anbragte børn er stigende over tid. Der er løbende udsving hen over året, men den overordnede tendens er, at flere og flere børn bliver anbragt. Der var således anbragt 420 børn i starten af 2018, hvor der i slutningen af 2019 forventes at være 448.

Figur 5 – Antal anbragte børn

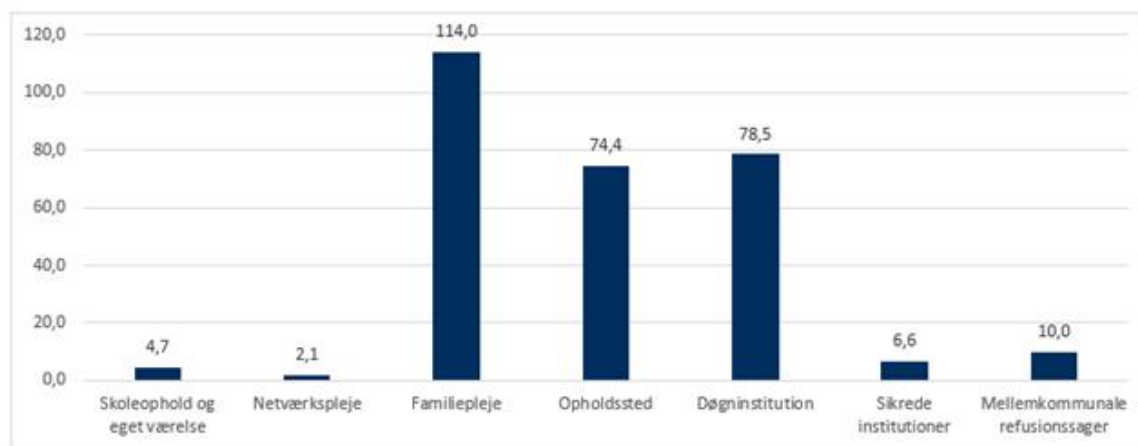
I figur 6 ses fordelingen af anbringelsestyperne. De fleste børn er anbragt i familiepleje, derefter på opholdssteder og i døgninstitutioner.

Figur 6 – Antal anbragte børn fordelt anbringelsestype 2019

Størstedelen af det forventede forbrug kommer fra Familiepleje, Døgninstitution samt Opholdssteder. De øvrige kategorier bærer til sammen 23,4 mio. kr. svarende til 8,1 % af det forventede forbrug på anbringelsesområdet.

Figur 7 – Forventet forbrug fordelt på anbringelsestype (mio. kr.)

Punkt 4: Tilskud fra Hovedpuljen for frivilligt socialt arbejde 2020

27.15.12-G00-1-19

Resume

Børn- og Ungeudvalget orienteres om Odense Kommunes årlige tildeling af tilskud til frivilligt socialt arbejde (tidligere kaldt § 18-puljen) for borgere under 60 år. Udvalget orienteres, da tildelingen blandt andre omfatter indsatser til børn, unge og familier.

Puljen for frivilligt socialt arbejde

Ifølge Servicelovens § 18 skal kommunerne skabe gode rammer for frivillige sociale indsatser og sikre et bedre samspil mellem frivillige sociale foreningers aktiviteter og de offentlige sociale tilbud. Det betyder blandt andet, at kommunerne årligt skal afsætte et beløb til støtte af frivilligt socialt arbejde. Odense Kommune støtter det frivillige arbejde gennem Puljen for frivilligt socialt arbejde.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen administrerer ansøgninger fra frivillige sociale foreninger med primære målgrupper under 60 år på tværs af forvaltningernes målgrupper. Beskæftigelses- og Socialudvalget træffer afgørelse om ansøgninger, hvor der er søgt om 50.000 kr. eller derover. Børn- og Ungeforvaltningen er repræsenteret i indstillingsudvalget, som behandler ansøgningerne.

Puljen for frivilligt socialt arbejde er opdelt i en hovedpulje og en udviklingspulje:

- Hovedpuljen søges årligt inden den 1/10 og bevilliges hovedsageligt til drift af eksisterende aktiviteter. 50 procent af hovedpuljen kan bindes til 2- eller 3-årige bevillinger.
- Udviklingspuljen er målrettet nye initiativer og kan søges løbende. Udviklingspuljen udgør 10 procent af den samlede pulje.

Denne sag omhandler uddeling af tilskud fra Hovedpuljen 2020.

Tildelt tilskud i 2020

Puljen til frivilligt socialt arbejde udgør i 2020 i alt 6.759.359 kr. Der er modtaget i alt 59 ansøgninger og ansøgt for i alt 7.390.576 kr.

Da der dels er afsat 10 procent til udviklingspuljen og dels er bundet midler til flerårige bevillinger, uddeles der i alt 3.043.805 kr. fra Hovedpuljen 2020. Oversigten over tildelte midler i 2020 er vedlagt som bilag.

Retningslinjer for vurdering

Der er nedsat et indstillingsudvalg bestående af repræsentanter fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen. Indstillingsudvalget behandler ansøgninger ud fra række retningslinjer for Puljen for frivilligt socialt arbejde. Social- og Beskæftigelsesudvalget, Børn- og Ungeudvalget og

Ældre- og Handicapudvalget godkendte retningslinjerne den 20/6 2017. Retningslinjer for Puljen for frivilligt socialt arbejde er vedlagt som bilag.

For at komme i betragtning til et tilskud, skal indsatsen have et socialt sigte og være målrettet en specifik målgruppe omfattet af puljens retningslinjer.

Indstillingsudvalget har vurderet ansøgningernes tilskudsberettigelse og størrelse ud fra et rimeligt forhold mellem tilskud og indsats. Det er også vurderet ud fra, at tilskuddet til det frivillige sociale arbejde samlet kommer flest mulige sårbare og udsatte grupper til gavn.

I vurderingen er der desuden lagt vægt på, at:

- Indsatsen er lokalt forankret og primært målrettet odenseanere.
- Der er - eller er potentiale for - et konstruktivt samarbejde og samspil mellem foreningens indsatser og Odense Kommune. Herunder at indsatsen understøtter Odense Kommunes politikker, strategier og effektmål.
- Ansøgeren har andre indtægtskilder end tilskud fra Odense Kommune. For eksempel fra øvrige puljer og fonde, deltagerbetaling og sponsorater. Flere ansøgere bliver opfordret til i højere grad at tænke i medfinansiering, så de er mindre afhængige af tilskud fra Odense Kommune.
- Ansøgeren har søgt om tilskud til udgifter og indsatser, som puljen ikke kan støtte. Odense Kommune kan ikke give tilskud til brugernes personlige udgifter som entré, kontingenter og gratis måltider. Puljen giver heller ikke tilskud til offentligt oplysende arbejde, fx generelle oplysningskampagner og offentlige foredrag. Enkelte ansøgere er på den baggrund indstillet til afslag.
- Såfremt en forening opnår tilskud på anden vis, forbeholder Beskæftigelses- og Socialforvaltningen sig retten til at tilbagekalde en evt. bevilling, da puljen kun støtter indsatser med et tilskudsbehov.

Bilag

Tilskud fra Hovedpuljen for frivilligt socialt arbejde 2020

Retningslinjer for puljen for frivilligt socialt arbejde pr. 1.8.2017

Punkt 5: Meningsfulde fællesskaber via intensive forløb

00.00.00-A00-1044-19

Resume

Børn- og Ungeudvalget har bedt om en orientering om, hvad Børn- og Ungeforvaltningen gør for at skabe meningsfulde fællesskaber via intensive forløb. Herunder at blive orienteret om tiltag, som evt. vil kunne resultere i fondsmidler til en lærings camp for anbragte børn og deres omsorgspersoner/læringsmiljø.

Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget havde den 24. september 2019 et fælles møde. I en drøftelsessag blev udvalgene blandt andet præsenteret for fem ideoplæg, der har til formål at hjælpe udsatte unge i uddannelse eller job. Ideoplæg 3: "Meningsfulde fællesskaber via intensive forløb" drejer sig om elever i udskoling med alvorlig mistrivsel, hvor det vurderes, at den unge vil kunne profitere af et fællesskab med andre unge med lignende udfordringer. Mistrivsel kan f.eks. bunde i angst, nuværende eller tidligere anbringelser, skilsmisseramte eller unge ramt af dødsfald i familie eller netværk. Udvalgene tilkendegav, at der ikke skal igangsættes nye, udgiftskrævende tiltag, men at fokus skal være på aktiviteter inden for den eksisterende ramme.

Forvaltningens erfaringer med intensive forløb:

Forventningen er, at intensive forløb bidrager til, at de unge får mod på at indgå i udviklende fællesskaber, frem for at isolere sig eller knytte sig til destruktive fællesskaber. Dermed øges chancerne for, at flere unge trives og kan gennemføre en ungdomsuddannelse.

Der er gode erfaringer med Børn og Ungeforvaltningens BaseCamp, der blev afviklet i 2015 og bestod af et 2 ugers intensivt kompetenceudviklingsprogram for 125 elever i 9. og 10. klasse, der var i risiko for ikke at opnå et karaktergennemsnit på 2 i dansk eller matematik. Dermed var de i fare for at afslutte folkeskolen med et afgangsbrev, der ikke ville give adgang til en ungdomsuddannelse. Projektet havde et fremadrettet sigte om at gøre de unge klar til en ungdomsuddannelse og et bagudrettet sigte om at undersøge hvilke forhold, der gør sig gældende for den gruppe af unge, der er i fare for at afslutte grundskolen uden de nødvendige kompetencer til at fortsætte i en ungdomsuddannelse.

Følgforskningen pegede på:

- At den centrale udfordring for elevgruppen relaterede sig til svage sociale og personlige kompetencer
- Ved at styrke disse kompetencer blev elevernes mulighed for opnå de nødvendige faglige kompetencer væsentligt styrket
- Vigtigheden af faste rammer og kontinuitet i undervisningen
- Eleverne havde større udfordringer i matematik – og det var også her, de forbedrede deres faglige niveau mest
- Intensive læringsforløbs muligheder
- Mentorordninger

Desuden er kommunens årlige læsecamp "Plan T" (målrettet elever i svære læse- og skriveudfordringer i 7. -8. kl.) et eksempel på et intensivt læringsforløb med efterfølgende netværksdannelse. Det er vores erfaring, at et camp forløb og det tilhørende netværk styrker elever i svære læse- og skrivevanskeligheder. Deres læseniveau og brug af læse- og skriveteknologi styrkes. Samtidig styrkes eleverne selvverd og tro på, at de på trods af deres læseudfordringer kan få en uddannelse.

Andre eksempler på intensive forløb i Børn- og Ungeforvaltningen

Børn- og Ungeforvaltningen arbejder i forskellige sammenhænge med tidsafgrænsede og målrettede intensive forløb – inspireret af forskningen og egne erfaringer:

1. Det gode ungdomsliv (DGU)

Et kriminalitetsforebyggende undervisningsforløb i SSP-regi, hvor man på skoler arbejder med at styrke børns og unges trivsel og deltagelse i positive fællesskaber.

2. Stærke Fællesskaber for Alle

En projektindsats frem til 2022 drevet og udviklet af SSP Odense og Ungdomsskolen målrettet 6. kl. elever på udvalgte skoler. Formålet er, at få flere unge til at fravælge bander til fordel for meningsfulde fællesskaber. Der arbejdes både med generel forebyggelse, specifikke forebyggende indsatser og med individbaserede, indgribende indsatser.

3. DAT behandling

Dialektisk adfærdsterapi for unge 13-17-årige, der har problemer med at regulere følelser og fastholde sociale relationer. Gruppeundervisning over 16 gange kombineret med individuelle samtaler og forældreinddragelse. Tilbuddet er forankret i Sundheds- og Forebyggelsesafdelingen (SOF) under Fremskudt Psykiatri.

4. Cool Kids

Et manualbaseret angstbehandlingsprogram i SOF rettet mod børn i alderen 1. kl. – 6. kl. og deres forældre. Behandlingen foregår i faste grupper og består af 10 sessioner af 2 timers varighed.

5. Sorggruppeforløb

SOF tilbyder gruppeforløb til børn og unge i alderen 6-18 år, som har mistet et nærtstående familiemedlem. Gruppen mødes hver anden uge i alt 8 gange. Forløbet afsluttes med et tilbud om en opfølgende samtale med en medarbejder fra sorggruppen samt en invitation til et opfølgingsmøde med gruppen ca. tre måneder efter endt forløb.

6. Camp Sund og Sjøv, Fanø

En indsats målrettet overvægtige børn i 5. klasse, hvor sundhedsplejen gennemfører opsporingen. Ikke alle, der opspores som overvægtige, ansøger om at komme på Camp Sund og Sjøv Fanø. Der trækkes lod blandt ansøgerne, og 40 børn og familier tildeles en plads. De ansøgere, der ikke tildeles en plads, får et tilbud om individuelt kostvejledningsforløb for familien. Den samlede indsats forløber over et år, der kickstartes med en 5-ugers intensiv camp, hvor børnene tages væk fra deres hverdag og bor med seks lærere på en koloni på Fanø. Undervejs tilbydes forældrene madlavnings- og livsstilskursus. I de resterende uger inddrages familien i opfølgingsmøder, hvor der er fokus på at støtte familierne i at fastholde de sunde vaner i forhold til mad og måltider og fysisk aktivitet. Ca. et halvt år efter endt campforløb er der en idrætsdag for alle de børn, der har deltaget.

7. Sociale hjælpeforanstaltninger

Når Børne- og Ungerådgivningen (BUR) iværksætter hjælpeforanstaltninger, er Center for Indsatser til Børn og Unge (CIBU) ofte leverandør. Foranstaltningerne tilpasses de konkrete behov, og ofte indgår netværksdannelse og -udvidelse som et mål for indsatsen. For eksempel i form af fritidsaktiviteter og hjælp til at komme i gang med aktiviteterne.

Andre foranstaltninger er gruppebaserede og tidsafgrænsede. Eksempler herpå er:

- Væksthusgruppe for 8-12-årige, der har forældre med alkoholmisbrug, med 10 møder
- Indsats til børn under 14 år fra skilsmissefamilier med højt konfliktniveau – herunder gruppeforløb
- Gruppeforløb for 7-14-årige børn fra skilsmissefamilier med 8 møder over 5 måneder
- Gruppeforløb for plejebørn i alderen 8-12 år med 10 møder gennem et år
- Opmærksomhedstræning over to måneder i form af mindfulness øvelser for børn i alderen 8-12 år

8. Empower

Organisationen GirlTalk er interesseret i at samarbejde med Skoleafdelingen om et gruppetilbud til piger i udskoling. Tilbuddet er målrettet piger med lavt selvværd, ensomhed præstationspres m.v. og baseret på frivillige gruppeledere uddannet af GirlTalk. Tilbuddet består af 10 møder over 10 uger for 6-8 piger, og der kalkuleres med fire forløb årligt. GirlTalk har fået fondsmidler til et treårigt forløb og har et ønske om, at kommunen fremover finansierer forløbet, der koster ca. 200.000,- kr. årligt. Forvaltningen har ikke kunnet give tilsagn om medfinansiering, men har henvist organisationen til at søge om § 18 midler (Odense Kommunes støtte til lokale foreninger) efter endt projektperiode. Tilbage melding herfra afventes.

Forvaltningens ambitioner med intensive forløb og ansøgninger om fondsstøtte:

På baggrund af de gode erfaringer vil forvaltningen fortsat arbejde med tidafgrænsede forløb i det omfang, det kan lade sig gøre indenfor rammen.

Forvaltningen vil fortsat være opsøgende på nye behov, samt imødekomme overfor nye samarbejds muligheder og finansieringsmuligheder.

Forvaltningen er i gang med at afsøge mulighederne for fondsstøtte til et projekt i form af en lærings camp for anbragte unge. Ansøgningerne bygger især på erfaringerne fra Base Camp og Plan T samt forskningsresultater.

Campen er målrettet 16 elever pr. skoleår i 6. - 8. kl., der er fagligt udfordret og oplever faldende motivation. Eleverne oplever sig anderledes, og deres trivsel er bekymrende. Campen er også målrettet de betydningsfulde voksne, der er omkring et anbragt barn, og de vil blive involveret i et systematisk, tværprofessionelt samarbejde omkring én fælles plan, hvor barnets stemme involveres og har betydning. Børnene vil tre gange i løbet af et skoleår deltage i en 4-dages camp med overnatning. Derudover vil der blive etableret et netværk for elevgruppen.

I forbindelse med at søge fondsstøtte er vi i proces. Vi har i september måned fået et afslag fra Egmont Fonden, og vi afventer på nuværende tidspunkt svar fra Oak Foundation, Denmark.

Punkt 6: Aktuelle sager

00.01.00-A00-414-19

Resume

Der er ingen punkter under Aktuelle sager.